

Garbis Altınoğlu: Erdoğan'ın Taziye Açıklaması ve Tikelcilik: Her Koyun Kendi Bacağın-dan mı Asılmalı?

Posted on 09/05/2014

Naziler komünistler için geldiğinde sesimi çıkarmadım; çünkü komünist değildim.

Sosyal demokratları içeri tıktıklarında sesimi çıkarmadım; çünkü sosyal demokrat değildim.

Sonra sendikacılar için geldiler, bir şey söylemedim; çünkü sendikacı değildim.

Benim için geldiklerinde, sesini çıkaracak kimse kalmamıştı.

Martin Niemöller

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın 23 Nisan'da yaptığı beklenmedik taziye açıklaması, nisbeten yaygın bir tartışmaya yol açtı. Ancak izleyebildiğim kadarıyla ben; ilerici Ermeni, Kürt, Türk vb. aydın ve yazarlarının önemli bir bölümünün, bu açıklama, hakkında yürüttükleri tartışmaya, tikelci (=partikülarist) bir metodun damgasını vurduğunu düşünüyorum. Tikelci yaklaşım bu konuyu; salt kendi başına ya da kendine yeterli bir tarzda, Türkiye, Ortadoğu ve dünya bağlamından kopuk olarak ele alma ve onu sadece kendi dar grubunun (sınıf, milliyet, din-mezhep vb.) varsayılan çıkarlarını esas alarak irdeleme ve ona göre tutum alma anlamına geliyor.

Özü itibariyle statükocu ya da neo-statükocu niteliğine rağmen Başbakan Erdoğan'ın açıklaması, devletin geleneksel yadsımacı-yoksaymacı söyleminden belirgin bir uzaklaşmayı

yansıtmaktadır. Ama bunun böyle olması bu açıklamayı, hatta 2015'e yaklaşırken yapılabilecek "daha ileri" açıklamaları alkışlamayı, bunları gerçekten de olumlu olarak nitelermeyi/ ileriye doğru atılmış adım ya da adımlar saymayı gerektirmez. Evet; Erdoğan'ın konumu statükocu ya da neo-statükocu olarak adlandırılmalıdır; çünkü o, ancak "göstermelik" diye nitelenebilecek birtakım sözcük oyunları ile bu konudaki gerici statükoyu "yenileyerek" ya da "güncelleyerek" korumaya ve pekiştirmeye çalışmaktadır. Özetle Başbakan Erdoğan sadece; artık fosilleşmiş, tümüyle çağdışı hale gelmiş, hiçbir inandırıcılığı ve sürdürülebilirliği kalmamış olan o ilkel savunma hattını bırakmış ve Türk gericiliğini ve onun kanlı tarihsel mirasını daha elverişli mevzilerden savunma yolunda bir hamle yapmıştır. Türk burjuvazisinin ve burjuva politikacılarının ana gövdesinin zamanla bu daha "akılcı" yaklaşımı benimseyeceklerini söylemek bir kehanet sayılmamalı. Bazıları, değişik nedenlerle bunu bir "ilerleme" sayabilirler. Ne var ki, Başbakan Erdoğan'ın, zamanını çoktan doldurmuş olan bir yalanı dünya aleme rezil olma pahasına yineleme ilkeliğinden vazgeçmesi ve onu daha kabul edilebilir bir hale sokma çabası, asla bir "ilerleme" değildir. Daha "çağdaş" ya da "modern" olanın mutlaka daha "ileri ya da ilerici" olduğuna inanmaksızın aptallığa yaklaşan bir siyasal safıktır.

Bu aydın ve yazarların, taziye mesajını olumlu bulanlarının çok önemli bir bölümü dikkatleri mesajın kendisi, onun içeriği ve üslubu üzerinde yoğunlaştırıyor. Bu formalist ve tikelci bir yaklaşım yaklaşımıdır. Asıl görülmesi gereken, mesajın içinde geçen sözcüklerin -haklı olarak eleştirilen- yetersizliği, hatta boşluğu ve ikiyüzlülüğünden ziyade, başını AKP'nin çektiği Türk gericiliğinin giderek faşist bir nitelik kazanan iç ve çoktandır saldırgan, yayılmacı ve savaş kışkırtıcısı bir nitelik taşıyan dış politikasıdır. Taziye mesajını, işte bu arkaplan ve bağlamı gözardı etmeden okumak gerekiyor. Bu mesaja olmadık anlamlar yükleyenler, ya faşizmin ne olduğunu bilmiyorlar; ya da faşizmin en önemli silahlarından birinin "demagoji" olduğunu unutmuslardır. Kendilerine; Alman tekelci burjuvazisinin ve militarizminin baş temsilcisi Adolf Hitler'in partisinin adının Nasyonal Sosyalist Alman İşçi Partisi olduğunu, bu partinin iktidar yürüyüşü sırasında emekçi kitleleri; tekellere, plütokratlara, bankalara vb. karşı olduğunu söyleyerek kandırdığını anımsatmak isterim. Demek ki, bir zamanlar dendiği

gibi, “Pudingin kanıtı yenmesindedir.” Bu arada Türk burjuva devletinin yöneticilerinin zaman zaman böylesi açıklamalar yaptıklarını da anımsamamız gerekiyor. Örneğin, 13 Aralık 2013’de Türk Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu, Karadeniz Ekonomik İşbirliği toplantısı için Erivan’a giderken uçakta gazetecilere yaptığı açıklamada, “İttihatçıların yaptığı şey doğru bir olay da değil, gayri insanidir. Tehciri hiçbir zaman benimsemiyoruz” demişti.

Etyen Mahçupyan gibi kalemini ve ruhunu AKP iktidarına ve Başbakan Erdoğan’a satmış olan kişileri bir yana bırakıp bu taziye mesajına, değişik düzeylerde de olsa olumlu yaklaşan ilerici aydın ve yazarlara baktığımızda neyi görüyoruz? Onların en önemli ve çarpıcı hatalarının bu açıklamayı, bugünün Türkiye’sinin a) Ermeni halkına ve Hristiyan halklarına ve b) Türkiye, Ortadoğu ve dünya halklarına karşı tutumu ve politikasından kopararak ya da isterseniz, soyutlayarak değerlendirmelerinden kaynaklandığını.

Şimdi bu iki hususa biraz daha yakından göz atalım. Acaba AKP iktidarı, eskiden Anadolu nüfusu içinde büyük bir azınlık iken, şimdi bir avuç kalmış olan bu toprakların Ermeni ve Hristiyan halklarına dostça ve demokratça mı yaklaşmaktadır? Bu sorunun yanıtı, net ve kesin bir hayırdır. Yolagelmez iyimserler AKP iktidarının; vakıf mallarının bir kısmını geri vermesini, Ahdamar Kilisesi’nin restore edilmesi ve ziyarete açılmasını, Sümela Manastırı’nın ziyarete açılmasını vb. sayarak AKP’nin, devletin geleneksel yadsımacı-yoksaymacı söylem ve uygulamasından uzaklaşmakta olduğunu ileri sürebilirler. Tabii onlar Başbakan Erdoğan ve AKP iktidarının; Hrant Dink, Sevag Balıkcı ve Maritsa Küçük’ün yanısıra, İtalyan rahip A. S. Santoro’nun ve Zirve Kitabevi’nde Tilman Ekkehart Geske, Necati Aydın ve Uğur Yüksel adlarında üç Hristiyanın öldürülmelerinden ve bu cinayetleri gerçekleştirenlerin üzerlerine gidilmemesinden, onların korunması ve hatta ödüllendirilmesinden, Suriye’de savaşan terörist grupları aktif bir biçimde desteklemek suretiyle bu ülkede değişik milliyet, din ve mezheplerden onbinlerce kişinin ve bu arada çok sayıda Suriyeli Hristiyanın öldürülmesi ve yaralanmasından, onların kiliselerinin yıkılması/yağmalanması ve evlerinin ve diğer mülklerinin yakılıp yıkılmasından, bu terörist grupların Ermeni ağırlıklı Kesab’a saldırısını planlanması ve örgütlenmesinden sorumlu olduğunu

unutmaktadır. Dahası onlar AKP iktidarı döneminde Türk burjuva devletinin; Heybeliada'daki Rum Ruhban Okulunun açılmasına bir türlü izin vermediğini, Ermeni Patrikliği seçimlerine burnunu sokmayı sürdürdüğünü, Türkiye'deki okullarda okutulan ders kitaplarının Hristiyan-karşıtı içeriklerini düzeltmek için herhangi bir adım atmadığını, Müslüman-olmayan yurttaşlara soy kodu vermeye devam ettiğini, Başbakan Erdoğan'ın ağzından Türkiye'de zor koşullarda ve çok düşük ücretlerle çalışan Ermenistan'lı işçileri geri göndermekle tehdit ettiğini, AKP iktidarı döneminde Mardin ve Adıyaman'da yaşayan az sayıda Süryani'nin bölgedeki gerici güçler tarafından tehdit edildiğini ve -Mor Gabriel Manastırı örneğinde olduğu gibi- onların topraklarına el konmak istendiğini vb. de unutmuşlardır. Kendilerine; "Dört tane kırmızı çizgimiz var. Tek devlet, tek millet, tek bayrak ve tek din", "... kültürümüzde de, medeniyetimizde de soykırım diye bir şey yoktur" ve "Ne Yahudiliğimiz, ne Ermeniliğimiz, affedersiniz ne de Rumluğumuz kaldı" türünden incilerin de Başbakan Erdoğan'a ait olduğunu da anımsatayım. Zaten Başbakan Erdoğan'ın kendisi, taziye mesajını yayımladığı gün, yani 23 Nisan'da TBMM'nde düzenlenen 23 Nisan Resepsiyonunda, "Karabağ sorunu çözülmeden Ermenistan'la normalleşme olmaz" diyecek ve 28 Nisan'da Almanya Cumhurbaşkanı Joachim Gauck'un Türkiye'deki uygulamalara yönelik eleştirilerine bir gün sonra bilinen düzeysiz üslubuyla yanıt verirken onun rahip kökenini anımsatarak Türk halkının Hristiyan-karşıtı önyargularını kaşıyacak ("Herhalde hâlâ kendisini rahip zannediyor") ve bu arada Alevilere de bir taş atacaktı.

Unutulmaması gereken bu "tatsız gerçekler" bize Türk gericiliğinin bu görece yeni yüzü konusunda yersiz bir iyimserliğe kapılmamak gerektiğini anlatmaktadır. Ancak bu konunun daha ya da çok daha önemli bir yanı, Erdoğan kliğinin Hristiyan-olmayan halklara ve bu arada Kürt ve Alevi halka karşı tutumudur. Sözü ettiğim ve eleştirdiğim tikelci yaklaşım kendini esas olarak işte burada gösteriyor. Bu ülkede yaşayan ve gördüğünü ve okuduğunu anlayan herkes, Erdoğan kliğinin, bir faşist ya da bir İslami-faşist rejim kurmakta olduğunu kavramakta bir zorluk çekmeyecektir. Bunu somut örneklerle göstermeye gerek bile yok belki, ama subjektif değerlendirmelerin tuzağına düşmemek için birkaç önemli nokta üzerinde duralım.

- a) Erdoğan kliği; yazılı ve görsel basının büyük bölümünü denetimi altına almış/ satın almış ve denetimi altında olmayan medya organlarına ve onların sahip, yönetici ve çalışanlarına kaba müdahalelerde bulunmuş ve sosyal medyayı yasaklamaya kalkışmıştır.
- b) o; Roboski kırımını da içinde olmak üzere, kendi döneminde Kürt halkına karşı işlenen suç ve cinayetleri örtbas etmekte ve bu halka karşı özellikle 1980'li ve 1990'lı yıllarda işlenen suç ve cinayetleri soruşturmayla yanaşmamaktadır.
- c) o; yıllardır Alevi açılımından söz etmekte olmasına rağmen, bu inanç mensuplarını dışlama ve Sünnileştirme biçimindeki geleneksel devlet politikasını sürdürmekte ve devasa bir örgüt haline getirilmiş olan Diyanet İşleri Başkanlığı aracılığıyla topluma İslam'ın Hanefi mezhebinin en bağnaz yorumunu dayatmaktadır.
- d) o; kendisinin ve çevresinin gerici yaşam tarzını herkese dayatmaya, insanların özel yaşamını düzenlemeye ve biçimlendirmeye kalkmakta ve bu bağlamda sanata, kültüre ve aydınlara karşı düşmanca bir tavır almaktadır.
- e) o, Kuzey Kürdistan halkının özerklik talebini reddetmekte, Rojava halkına yiyecek ve ilaç ambargosu uygulamakta ve IŞİD, El Nusra Cephesi gibi terörist grupları Rojava halkına saldırması için desteklemekte ve teşvik etmektedir.
- f) o; askeri darbelere karşı olduğunu ileri sürmesine rağmen 12 Eylül askeri-faşist darbesinin getirdiği gerici yasa ve kurumları aynen sürdürmekte ve bu yasa ve kurumlardan kendi iktidarını pekiştirmek için yararlanmaktadır.
- g) o; taşeron ve eğreti işçiliği yaygınlaştırmak, sendikaları kendi boyunduruğu altına almak ve iş güvenliği kurallarını geçersiz kılmak suretiyle her yıl, en düşük ücretlerle çalışan binlerce işçinin ölümüne, yaralanması ve sakatlanmasına yol açmaktadır.

h) o; parlamentoda çoğunluğa sahip olmakla yetinmemiş, yargı erkini büyük ölçüde kendi denetimi altına almaya ve MİT'na olağanüstü yetkiler tanıyan ve yurttaşların hak ve özgürlüklerini kısıtlayan yeni bir yasayla kendi gerici iktidarını daha da güçlendirmeye girişmiştir.

ı) o; ailesinin, yakın çevresinin ve kendisine yakın işadamlarının Türkiye Cumhuriyeti tarihinde görülmemiş boyutlara varan rüşvet, yolsuzluk ve hırsızlık suçları işlemiş olmasından doğrudan sorumludur.

i) o; kadın ve çocukların artan ölçüde tacize uğramaları ve öldürülmelerinden sorumlu olarak kalmamakta, bu cinayetleri gerekçe göstererek idam cezasının yeniden getirilmesinin ortamını oluşturmaya çalışmaktadır.

j) o; çoğu Kürt olmak üzere binlerce hasta tutsağın çok zor koşullarda cezaevlerinde tutulmasından ve tedavi edilmelerine olanak sağlanmayan bu insanların çektiği acılardan ve bir bölümünün yaşamlarını yitirmesinden doğrudan sorumludur.

k) o; Gezi direnişi ve 1 Mayıs 2014'te olduğu gibi, toplantı ve gösteri yapma hakkını açıkça gaspetmekte, böylesi eylemleri ve sıradan protesto eylemlerini ve basın açıklamalarını yasaklar, provokasyonlar ve çok sayıda tutuklama, yaralama ve öldürmelere yol açan polis zorbalığı yoluyla engellemeye kalkmaktadır.

l) o; "çılgın" projeler ve kentsel dönüşüm sloganlarıyla doğal ve kültürel çevreyi hoyrat ve geri dönülmez bir biçimde yıkmakta ve yok etmekte, buraları kendi yakın çevresinde kümelenmiş olan işadamlarının rant kaynağı haline getirmektedir.

m) o; 30 Mart yerel seçimlerinde her türlü hile, usulsüzlük ve sahtekarlığa başvurmuş ve bu alanda 1950'den bu yana yaşanan en lekeli seçimi gerçekleştirme "onuru"nu kazanmıştır ve önümüzdeki cumhurbaşkanlığı seçimininde ve genel seçimlerde de aynı yöntemlere

başvuracaktır.

n) o; ABD, Britanya, Fransa, Katar, Suudi Arabistan gibi ülkelerin yönetici klikleriyle işbirliği yaparak Suriye halkını acımasızca kıyımaya uğratan ve bu ülkenin maddi ve kültürel zenginliklerini yağmalayan ve yokeden terörist grupları en aktif bir biçimde desteklemiştir ve desteklemeyi de sürdürmektedir.

o) ve o; devrimci bir muhalefetin yokluğundan, burjuva muhalefetin zayıflığından yararlanarak varolan sınırlı demokratik hakları da ortadan kaldırma, TBMM'ni kapatma, muhalif basını susturma ve açık faşist bir rejim kurma doğrultusunda ilerlemektedir.

Şimdi, sağa sola bükmeden sorulması ve açıkça yanıtlanması gereken soru ya da soruları şöyle sayabiliriz: Bütün bu suçları işleyen ve gücü yettiğinde daha da fazlasını işlemeye devam edecek olan Erdoğan kliği, değişik ulus ve milliyetlerden Türkiye işçi sınıfı ve halklarının demokratik taleplerini yerine getirebilir mi? Bu talepleri yerine getirmek için uğraş verdiği ve ilerde yerine getirebileceği beklentisiyle bu kliğin attığı/ atar gözüktüğü bazı adımları alkışlamak ve desteklemek doğru mudur? Bu kliğin Türk-Ermeni, Türk-Kürt ve Alevi-Sünni sorunlarında demokratik bir tutum içinde olduğu ya da böyle bir konuma evrilmekte olduğunu gösteren herhangi bir belirti var mıdır? Bence bu soruların hepsinin yanıtları net ve kesin birer hayırdır.

Şimdi de, gene sağa sola bükmeden açıkça yanıtlanması gereken bir başka soru soralım:

İlerici Ermeni aydınları, yazarları vb., bu taziye açıklamasını, özellikle de önümüzdeki aylarda yapılabilecek "daha ileri" benzer açıklamaları, Erdoğan kliğinin yukarıda örneklerini sunduğum sicili ve performansını bir yana atarak/ görmezden gelerek onama ve alkışlama hakkına sahip midirler ya da olmalı mıdır? Öyle bir şey yok, ama onlar; diyelim ki Ermeni toplumunun haklı isteklerinin yerine getirilmesi doğrultusunda adımlar atılması karşılığında, Türkiye halklarının diğer bölümlerine yapılan haksızlık, kısıtlama ve baskılar karşısında

ilgisiz ve kayıtsız kalma hakkına sahip midirler ya da olmalı mıdır? Bence bu soruların da hepsinin yanıtları net ve kesin birer hayırdır.

İlerici Ermeni aydınları, yazarlarının vb. önemli bir bölümünde, örneğin AGOS gazetesinde sık sık görülen, işte bu yukardaki satırlarda kendisini açığa vuran, “her koyunun kendi bacağından asılması gerektiği” olarak da anılabilecek olan tikelci yaklaşımdır. TÜM haksızlıklara, zulüm ve gericiliğin TÜM belirtilerine ve örneklerine karşı tavır alma yükümlülüğünü reddetme ya da kavramama anlamına gelen bu yaklaşımın, Ermeni milliyetçiliğinin kuşkusuz kaba değil, ama inceltilmiş bir haline denk düştüğü tartışma götürmez. “Kurtuluş yok tek başına!” belgisinin karşıtını temsil eden bu tikelci yaklaşımın yaygınlık kazanması ve baskın hale gelmesi, Ermeni halkını, Kürt halkı ve ulusal hareketi de içinde olmak üzere Türkiye’deki devrimci ve demokratik güçlerden koparacaktır.

Haksızlık yapmamak için iki noktaya değinmem gerekir. Birincisi, en azından 99 yıldır kendilerine sövülen Ermeni halkının ve onun siyasal öncülerinin, Başbakan Erdoğan’ın ilk kez böylesi bir sövgü içermeyen, hatta empati izleri taşıyan taziye mesajında olumlu bir yan arama ve bulma yolundaki çabalarını ve bu çabaların altında yatan ruh halini -onamasak da- bir yere kadar anlayışla karşılayabiliriz ve karşılamalıyız da. İkincisi, ilerici Ermeni aydınları, yazarları arasında görülen bu tikelci yaklaşımın, bu “ulusal bencillik” tutumunun kristalize olmuş ve istikrar kazanmış bir eğilim olmadığı unutulmamalı. Ancak, bu hatalı tutumun bilince çıkarılmaması VE AKP’nin başını çektiği Türk gericiliğinin ileride başvurabileceği yeni Osmanlı oyunlarına karşı uyanık olunmaması halinde, yukarda sözünü ettiğim kopma tehlikesi kapıyı çalacaktır. Ben daha da ileri gidiyor ve şunu söylüyorum: “Tıpkı Yahudi halkı gibi büyük acılar çekmiş olan Ermeni halkının ve onun ilerici temsilcilerinin de dikkat ve çabalarını SADECE VE SADECE kendi halklarının çekmiş ve/ ya da çekmekte olduğu acılar ve haklı talepleri üzerinde yoğunlaştırmaları ve özellikle aynı topraklarda yaşayan diğer halkların uğradığı haksızlıklara karşı kayıtsız kalması, gerek ilkesel ve gerekse taktiksel açıdan son derece yanlış olacaktır. Dolayısıyla Ermeni halkının ilerici kızları ve oğullarının Türkiye halklarının ilerici temsilcileriyle daha da yakın bir ilişki içine girmeleri ve Ermeni

halkının sorunlarının ancak Türkiye toplumunun radikal bir yeniden örgütlenmesiyle, yani gerçek bir toplumsal devrimle çözülebileceğini kavramaları gerekir.”

Öte yandan objektif koşullar da böylesi yanılsamaları etkisiz kılmaya hizmet etmektedir ve etmeye devam edecektir. Dolayısıyla, AKP gericiliğinin Türkiye işçi sınıfı ve halklarına yönelik gerici saldırısının örneklerini ve görünümünü her gün, her saat yaşayan ve paylaşan ilerici Ermeni aydınları ve yazarlarının ve Ermeni halkının siyasal bakımdan ileri bölümünün, Türkiye’de faşizmi inşa etmekte olan bir partinin ve onun şefinin taziye mesajının aldatıcı büyüünden ister istemez kurtulacaklarını söyleyebiliriz. Türkiye işçi sınıfı, emekçileri ve halklarına karşı faşizm uygulayan bir klik Kürt, Ermeni, Alevi, Süryani vb. halklarına barış ve demokrasi getiremez ve getirmeyecektir.

Bu makaleyi bitirirken, Erdoğan kliğinin neden böyle bir manevraya başvurduğu sorusunu da kısaca yanıtlamak gerekir. Bu konuyu ele alan bir dizi yazar, Başbakan Erdoğan’ın bu taziye mesajıyla, Ermeni jenosidinin 100. yıldönümü yaklaşırken, Türkiye üzerindeki uluslararası basıncı azaltmayı amaçladığını yazdı. Bunun taziye mesajının ardında yatan faktörlerden biri olduğunu kabul edebiliriz. Ama bence esas neden; AKP iktidarının, Türkiye’nin jenosid konusuna ilişkin “arkadan hançerlenme” ya da “karşılıklı çatışma ve öldürme” türünden inandırıcılığını çoktan yitirmiş ve çağdışı bir nitelik kazanmış olan savunma gerekçelerini bir yana bırakma kararı almış olmasıdır. AKP iktidarının böylesi bir “balans ayarı” yapmasında ABD ve NATO’nun da rolü olduğunu söyleyebiliriz. Ankara’daki ortakları üzerindeki uluslararası basıncı azaltmak isteyen bu güçlerin AKP iktidarına bu doğrultuda telkinlerde bulunduğu anlaşılıyor. Türkiye’nin, Yayladağı’ndan harekete geçen ve Türk ordusu tarafından desteklenen El Kaide güçlerinin 21 Mart gecesi, ağırlıklı olarak Ermeniler’in yaşadığı Kesab beldesine yaptığı -ve Türk gericiliği açısından bir propaganda felaketi işlevini gören- saldırıdan doğrudan sorumlu olduğunun ortaya çıkması da sözgeçen basıncı arttıran bir faktör işlevi görmüştür.

Bu koşullarda 10 Nisan’da ABD Senatosu Dış İlişkiler Komitesi’nin Ermeni jenosidi karar

tasarısını gündemine alması ve ardından 15 Nisan'da ABD Temsilciler Meclisi Başkanı John Boehner'in Türkiye'yi ziyareti ve bu ziyaret sırasında Cumhurbaşkanı Gül, Başbakan Erdoğan ve TBMM Başkanı Çiçek'le görüşmesi önemliydi. Gazeteler, bu görüşmelerin ana konusunun Ermeni jenosidi yasa tasarısı olduğunu, ancak bunun yanısıra Suriye ve Ukrayna konularının da tartışıldığını yazdılar. Örneğin İlhan Tanır, New York'da yayımlanan bir gazetede yer alan yazısında şöyle diyordu:

"Boehner'in, tam da ABD Senato'sunun Dışilişkiler Komitesi'nde geçen sözde 'Ermeni Soykırımı'nı tanıma' yasa tasarısından sonra, bu kez kamuoyu önünde açıkça ortaya koyduğu Ermeni tasarıları karşıtı söylemi, ABD-Türkiye ilişkilerine gelebilecek muhtemel zararları önceden önlemiş oldu." ("Boehner'in Türkiye ziyareti ve 2015 senaryoları için önemi", Posta212 , 24 Nisan 2014)

Şimdi birileri çıkıp, ABD ve onun Batı Avrupalı ortaklarının AKP iktidarını ve/ ya da Başbakan Erdoğan'ı gözden çıkardığını söyleyebilir ve bu devletlerin değişik düzeylerdeki yönetici ve sözcülerinin, Türkiye'deki siyasal duruma ve özgürlük kısıtlamalarına göndermede bulunarak Türk meslekdaşlarına yaptıkları uyarı ve eleştirilerinin de bunun kanıtı olduğunu ileri sürebilirler. Bunu aylardır, hatta yıllardır yapmakta olan çok sayıda akademisyen, analist ve köşe yazarı var.

ABD ve NATO ile Türkiye arasında, özellikle bu ikincisinin Ortadoğu'ya ilişkin vizyonu, ihtirasları vb. ile bağlantılı birtakım anlaşmazlıkların olduğu doğrudur. Dahası, Suriye'nin direnişinin bu anlaşmazlıkları büyüttüğünü ve Washington'un Erdoğan kliğinin kitle tabanının daralmasını da dikkate alarak başka burjuva iktidar seçenekleri üzerinde kafa yormaya başladığını söyleyebiliriz. Ancak bu asla, ABD ve NATO emperyalistlerinin Irak, Libya ve Suriye'de kendileriyle ortak hareket etmiş ve/ ya da etmekte etmekte olan AKP iktidarını ve Başbakan Erdoğan'ı tümüyle gözden çıkardığı anlamına gelmemektedir. Öte yandan, bir iç savaşa sürüklenmekte olan Ukrayna üzerinde ABD/ NATO eksenine Rusya arasındaki çekişmenin keskinleşmiş olması, ABD/ NATO ekseninin Rusya'yı kuşatma

politikasını derinleştirmesi ve Karadeniz'e çıkan ABD savaş gemilerinin Türk limanlarında kalıyor olmaları (1), ABD'nin, -İsrail'le ilişkisini de düzeltme yoluna giren- Türkiye'ye ve dolayısıyla şu aşamada onu yöneten AKP iktidarına daha fazla gereksinim duyduğunu göstermektedir.

Bu konu açılmışken, bizdeki liberal yazarların, demokratik normlara çok bağlı olduklarını varsaydıkları ABD ve Batı Avrupa ülkelerinin, Türkiye'deki siyasal rejimin niteliği konusunda duyarlı oldukları yolundaki burjuva-demokratik önyargılarının hemen hemen tümüyle yanlış olduğuna işaret etmek gerekir. Bu ülkelerde böylesi kaygılar taşıyan politikacılar vardır elbet; ancak özellikle emperyalist devletler arasındaki çelişmelerin keskinleştiği dönemlerde bu gibi kişilerin yaklaşımı, bu devletlerin dış politikaları bakımından belirleyici bir etki yapmaz ve yapamaz. Bunun en son örnekleri şunlardır: Batı Avrupa ülkeleri Suriye krizinde; ABD, Türkiye, Suudi Arabistan, Katar gibi gerici devletlerle omuz omuza hareket etmiş, Suriye'de Baas rejimine karşı savaşan El Kaide türü elikanlı terörist grupları desteklemiş ve kendi ülkelerinde yaşayan teröristlerin Suriye'ye gitmesini önlememiş ve büyük olasılıkla da teşvik etmişlerdir. Ve onlar; 2010'da meşru bir seçimle işbaşına gelmiş olan Viktor Yanukoviç hükümetini bir darbe yoluyla devirmek için kanlı sokak gösterileri yapan ve ardından Ukrayna'nın batısında iktidarı ele geçiren faşist ve anti-Semitik grupların arkasında duran ve onları yönlendiren ABD ve Britanya istihbaratını desteklemişlerdir. Yani onlar kendi pratikleriyle, "Emperyalizm, hem dış, hem de iç politikada demokrasiyi yıkmaya doğrultusunda, gericilik doğrultusunda uğraş verir. Bu anlamda emperyalizm, sadece onun taleplerinden birinin, ulusların kendi yazgılarını belirlemesinin değil, tartışma götürmez bir biçimde genel olarak demokrasinin, her türlü demokrasinin yadsınmasıdır" demiş olan Lenin'i doğrulamışlardır ve doğrulamaktadırlar.

Başbakan Süleyman Demirel'in en yakın çalışma arkadaşlarından biri olmuş ve 1965-71 yılları arasında Adalet Partisi hükümetlerinde dışişleri bakanlığı yapmış olan İhsan Sabri Çağlayangil, 7 Şubat 1974'te İsmail Cem'le yaptığı söyleşide diğer şeylerin yanısıra şunları söylemişti:

“Bakınız İsmail Cem Bey, Amerika şuna aldırılmaz: Bir memlekette demokratik idare olmuş, şoven idare olmuş, faşist idare olmuş, ona hiç bakmaz.

“Amerika o memleketin kendisine ne derece tabi olduğuna, kendi politikasına ne dereceye kadar satelit (uydu) haline gelebileceğine bakar.

“Amerika, bir Albaylar Cuntası ile Yunanistan’da istediğini yaptırabiliyorsa, Albaylar Cuntası Yunanistan için biçilmiş kaftandır. Amerika eğer bir Nihat Erim hükümeti ile haşhaşı menettirebilecekse, Türkiye’nin layık olduğu idare tarzı Nihat Erim hükümetidir.” (Tarih Açısından 12 Mart, İstanbul, Cem Yayınevi, 1993, s. 299)

Görünüşte son derece etkileyici ünvanlar taşıyan ve çeşitli televizyon kanallarında ve gazete köşelerinde ahkam kesen pek çok akademisyenin, kendi burjuva önyargıları nedeniyle, başarılı bir beşinci sınıf öğrencisinin rahatlıkla görebileceği ve Çağlayangil’in açık bir biçimde ortaya koymuş olduğu bu çıplak gerçeği görememesi asla onanamaz; ama, onları siyasal gericiliğe bağlayan burjuva dünya görüşlerinin ışığında bakıldığında anlaşılabilir. Ancak, ilerici Ermeni, Kürt, Türk vb. aydın ve yazarlarımızın bu liberal bay ve bayanların izinden gitmeleri ve onların oluşturduğu gerici söylenceleri benimsemeleri asla bir yazgı değildir. Herhalde her dürüst demokrattan, Süleyman Demirel’in yakın arkadaşı ve dışişleri bakanının gerisine düşmemesini beklemek hakkımız sayılmalıdır.

DİPNOTLAR

(1) Cihan Haber Ajansı’ndan Faruk Akkan 9 Nisan tarih ve “Rusya takipte; Bir Amerikan savaş gemisi daha Karadeniz’e geliyor” başlıklı yazısında şöyle diyordu:

“Pentagon kaynaklarına göre Amerikan deniz kuvvetlerine ait bir savaş gemisi daha Perşembe gününe kadar boğazlardan geçerek Karadeniz’e ulaşacak.

Amerikan güdümlü füze destroyerı USS Donald Cook'un İspanya'dan yola çıktığı belirtildi. Rusya'nın Kırım'ı ilhak etmesinin ardından bölgeye gönderilen dördüncü Amerikan savaş gemisi olan USS Donald Cook, aegis füze savunma sistemleri ile donatılmış ve Tomahawk füzeleri ile geliştirilmişti.

"Ukrayna krizinin başladığı ilk günlerde bölgeye giden USS Tuxton destroyerinin Karadeniz'de görev süresi uzatılmış ve 21 Mart'ta bölgeden ayrılmıştı.

"Moskova ise Karadeniz'e gelen Amerikan savaş gemileri nedeni ile Türkiye'ye nota vermişti. Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov, Kazakistan meslektaşısı ile birlikte yaptığı basın toplantısında Amerikan savaş gemilerinin Montrö Sözleşmesi'nde belirlenen süreyi aşmaları ve belirlenen tonajı aşmaları nedeni ile Türkiye ve Amerika'nın dikkatini çekmişti.

"Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov'un Türkiye'yi Montrö Anlaşması'na aykırı olarak ABD savaş gemilerine Karadeniz'de 3 haftadan fazla kalma imkanı tanıdığı ve sözleşmenin belirlediği tonajlardan daha ağır gemilere geçiş izni vermekle suçlaması, Ankara ile Moskova arasındaki ilişkileri germiştir."

5-6 Mayıs 2014

Diğer Yazıları: <https://tarihvetoplumlar.com/garbis-altinoglu/>